

HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 11. juni 2013

om fælles principper for kollektive retsmidler i medlemsstaterne til opnåelse af pålæg, forbud eller erstatning i forbindelse med tilsidesættelse af rettigheder i henhold til EU-retten

(2013/396/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen har sat sig som mål at opretholde og udvikle et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved bl.a. at lette adgangen til domstolsprøvelse og at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau.
- (2) Moderne økonomi skaber undertiden situationer, hvor et stort antal personer kan lide skade som følge af samme ulovlige praksis i forbindelse med, at en eller flere handlende eller andre personer tilsidesætter rettigheder i henhold til EU-retten (situation med mange skadelidte). De kan således have grund til at søge denne praksis bragt til ophør eller til at fremsætte erstatningskrav.
- (3) Kommissionen vedtog en grøn bog om erstatningsøgsmål for overtrædelse af EF's kartel- og monopolregler i 2005 ⁽¹⁾ og en hvidbog i 2008, som omfattede forslag til en politik om kartel- og monopolrelaterede kollektive retsmidler ⁽²⁾. I 2008 offentliggjorde Kommissionen en grøn bog om kollektivt søgsmål for forbrugere ⁽³⁾. I 2011 gennemførte Kommissionen en offentlig høring »På vej mod en sammenhængende EU-strategi for kollektive retsmidler« ⁽⁴⁾.
- (4) Europa-Parlamentet vedtog den 2. februar 2012 beslutningen »På vej mod en sammenhængende EU-strategi for kollektive retsmidler«, hvori det opfordrer til, at ethvert forslag vedrørende kollektive retsmidler får form af en horisontal ramme herunder et fælles sæt principper, der gennem kollektive retsmidler giver en ensartet adgang til

domstolsprøvelse i EU og især, men ikke udelukkende, vedrører tilsidesættelse af forbrugerrettigheder. Europa-Parlamentet understregede også behovet for at tage behørigt hensyn til de enkelte medlemsstaters retstraditioner og lovgivning og øge koordineringen af god praksis mellem medlemsstaterne ⁽⁵⁾.

- (5) Den 11. juni 2013 offentliggjorde Kommissionen meddelelsen »På vej mod en europæisk horisontal ramme for kollektive retsmidler« ⁽⁶⁾, hvori den gjorde status over de hidtidige tiltag, de interesserede parter og Europa-Parlamentets synspunkter samt Kommissionens holdning til en række centrale spørgsmål vedrørende kollektive retsmidler.
- (6) En af de offentlige myndigheders kerneopgaver i forbindelse med offentlig håndhævelse er at forebygge og straffe tilsidesættelsen af rettigheder, der er sikret i EU-retten. Muligheden for, at privatpersoner kan søge erstatning for tilsidesættelse af sådanne rettigheder, supplerer den offentlige håndhævelse. Når der i denne henstilling henvises til tilsidesættelse af rettigheder, der er sikret i EU-retten, dækker den alle de situationer, hvor en overtrædelse af regler, der er fastsat på EU-plan, har forårsaget eller vil kunne forårsage skade for fysiske og juridiske personer.
- (7) Blandt de områder, hvor supplerende privat håndhævelse af rettigheder i henhold til EU-retten i form af kollektive retsmidler har stor værdi, er forbrugerbeskyttelse, konkurrence, miljøbeskyttelse, beskyttelse af personoplysninger, finansielle tjenesteydelser og investorbekyttelse. Principperne i denne henstilling bør anvendes horisontalt og ens på disse områder, men også på andre områder, hvor kollektive søgsmål med påstand om pålæg, forbud eller erstatning i forbindelse med tilsidesættelse af rettigheder i EU-retten, ville være relevante.
- (8) Individuelle retssager såsom småkravsproceduren på forbrugerområdet er det sædvanlige middel til bilæggelse af tvister med henblik på at forebygge skade og søge erstatning.

⁽¹⁾ KOM(2005) 672 af 19.12.2005.

⁽²⁾ KOM(2008) 165 af 2.4.2008.

⁽³⁾ KOM(2008) 794 af 27.11.2008.

⁽⁴⁾ KOM(2010) 135 endelig af 31.3.2010.

⁽⁵⁾ 2011/2089(INI).

⁽⁶⁾ COM(2013) 401 endelig.

- (9) Foruden individuelle søgsmål er der indført forskellige typer kollektive retsmidler i alle medlemsstater. Disse foranstaltninger er beregnet til at forebygge og standse ulovlig praksis og sikre, at der kan opnås erstatning for den skade, der påføres mange skadelidte i samme situation. Muligheden for at samle krav og anlægge sag kollektivt kan sikre en bedre retsbeskyttelse, især når omkostningen ved den enkelte retssag ville afholde den skadelidte fra at indbringe sagen for en domstol.
- (10) Formålet med denne henstilling er at lette adgangen til domstolsprøvelse i forbindelse med tilsidesættelse af rettigheder i henhold til EU-retten og med henblik herpå henstille, at alle medlemsstater indfører kollektive retsmidler på nationalt plan ifølge de samme grundlæggende principper i hele EU under hensyntagen til retstraditionerne i medlemsstaterne, og idet der træffes forholdsregler mod misbrug.
- (11) Hvad angår opnåelse af pålæg eller forbud, har Europa-Parlamentet og Rådet allerede vedtaget direktiv 2009/22/EF om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser⁽¹⁾. Forbudsproceduren i henhold til dette direktiv giver dog ikke dem, der hævder at have lidt skade som følge af ulovlig praksis, mulighed for at få erstatning.
- (12) I en række medlemsstater er der i forskelligt omfang indført procedurer for anlæggelse af kollektive erstatningsøgsmål. De eksisterende procedurer for kollektive retsmidler varierer imidlertid meget mellem medlemsstaterne.
- (13) Denne henstilling omfatter en række principper for brug af kollektive retsmidler både i og uden for retten, som bør være fælles i hele EU under hensyntagen til medlemsstaternes forskellige retstraditioner. Disse principper skal sikre, at parternes grundlæggende processuelle rettigheder overholdes, og forhindre misbrug gennem passende garantier.
- (14) Denne henstilling omhandler kollektive retsmidler både i erstatningsøjemed og — for så vidt det er hensigtsmæssigt og relevant for de enkelte principper — med henblik på opnåelse af pålæg eller forbud. Den berører ikke allerede eksisterende bestemmelser på bestemte områder i EU-retten vedrørende søgsmål med påstand om pålæg eller forbud.
- (15) Med de kollektive retsmidler bør parterne i civile retssager forsat sikres processuelle garantier. For at undgå, at der udvikler sig en kultur med misbrug af sagsanlæg i situationer med mange skadelidte, bør de nationale kollektive retsmidler sikre de grundlæggende garantier, der er nævnt i denne henstilling. Elementer såsom erstatning med karakter af straf, pligt til at stille dokumenter til rådighed for sagsøgerne forud for retssagen og erstatning tilkendt af et nævningeting, der som regel er fremmede for de fleste medlemsstaters retstradition, bør generelt undgås.
- (16) Procedurer for alternativ konfliktløsning kan være en effektiv måde at sikre retsbeskyttelsen på i situationer med mange skadelidte. De bør altid være tilgængelige sammen med eller som et frivilligt element i kollektive søgsmål ved retten.
- (17) Søgsmålskompetence til at anlægge kollektivt søgsmål i medlemsstaterne afhænger af den enkelte kollektive søgsmålsmekanisme. I visse typer kollektive søgsmål såsom gruppesøgsmål, hvor sagen kan anlægges i fællesskab af dem, der påstår at have lidt skade, er søgsmålskompetence mere ligetil end i forbindelse med repræsentative søgsmål, hvor det skal klarlægges nærmere.
- (18) I et repræsentativt søgsmål bør søgsmålskompetencen være begrænset til ad hoc-godkendte enheder, udpegede repræsentative enheder, som opfylder visse kriterier fastsat ved lov, eller til offentlige myndigheder. Den repræsentative enhed bør have pligt til at bevise sin administrative og finansielle kapacitet til at kunne repræsentere sagsøgernes interesse på passende vis.
- (19) Finansieringen af brug af kollektive retsmidler bør tilrettelægges således, at det ikke kan føre til misbrug af systemet eller en interessekonflikt.
- (20) For at undgå misbrug af systemet og af hensyn til god retspleje bør ingen retslige kollektive søgsmål kunne behandles, medmindre betingelserne for antagelighed i henhold til loven er opfyldt.
- (21) Domstolene bør have en central rolle med hensyn til at beskytte rettigheder og interesser hos alle de parter, der er involveret i et kollektivt søgsmål, samt med hensyn til at forvalte kollektive retsmidler effektivt.
- (22) På retlige områder, hvor en offentlig myndighed har beføjelse til at træffe afgørelse om, at der er sket overtrædelse af EU-retten, er det vigtigt at sikre sammenhæng mellem den endelige afgørelse om den pågældende overtrædelse og udfaldet af det kollektive søgsmål. I tilfælde af et kollektivt søgsmål, der anlægges efter en offentlig myndigheds afgørelse (efterfølgende søgsmål), må man endvidere formode, at den offentlige myndighed allerede

⁽¹⁾ EUT L 110 af 1.5.2009, s. 30.

har taget hensyn til den offentlige interesse og behovet for at undgå misbrug i forbindelse med konstateringen af en overtrædelse af EU-retten.

- (23) Hvad angår miljølovgivningen, tages der i denne henstilling hensyn til bestemmelserne i artikel 9, stk. 3, 4 og 5, i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (Århuskonventionen), hvori UNECE henholdsvis tilskynder til at sikre bredere adgang til domstolsprøvelse i miljøsager, fastlægger kriterier, som procedurene skal overholde, herunder kriterier om, at de skal være rettidige og ikke uoverkommeligt dyre, og tager spørgsmålet om oplysning af offentligheden og indførelse af bistandsmekanismer op.
- (24) Medlemsstaterne bør træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af principperne i denne henstilling senest to år efter dens offentliggørelse.
- (25) Medlemsstaterne bør aflægge rapport til Kommissionen om gennemførelsen af denne henstilling. På grundlag af denne rapportering bør Kommissionen overvåge og vurdere de foranstaltninger, som træffes af medlemsstaterne.
- (26) Senest fire år efter offentliggørelsen af denne henstilling bør Kommissionen vurdere, om eventuelle yderligere tiltag, herunder lovgivningsmæssige foranstaltninger, er nødvendige for at sikre, at målsætningerne i denne henstilling opfyldes fuldt ud. Kommissionen bør især vurdere gennemførelsen af denne henstilling og dens indvirkning på adgangen til domstolsprøvelse, på retten til erstatning, på behovet for at forebygge misbrug af sagsanlæg og på det indre markedes funktion, Den Europæiske Unions økonomi og forbrugernes tillid —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

I. FORMÅL OG GENSTAND

- Formålet med denne henstilling er at lette adgangen til domstolsprøvelse, standse ulovlig praksis og sætte skadelidte parter i stand til at få erstatning i situationer med mange skadelidte som følge af tilsidesættelse af rettigheder, der er sikret i EU-retten, og samtidig sikre passende procesuelle garantier mod misbrug af sagsanlæg.
- Alle medlemsstater bør have kollektive retsmidler på nationalt plan i både pålægs-, forbuds- og erstatningsøjemed, som er i overensstemmelse med grundprincipperne i denne henstilling. Disse principper bør være fælles for hele EU under hensyntagen til medlemsstaternes forskellige retstraditioner. Medlemsstaterne bør sikre, at procedurene i forbindelse med brugen af kollektive retsmidler er retfærdige, rimelige, rettidige og ikke uoverkommeligt dyre.

II. DEFINITIONER OG ANVENDELSESOMRÅDE

3. I denne forordning forstås ved:

- »kollektive retsmidler«: i) en juridisk mekanisme, som sikrer mulighed for, at to eller flere fysiske eller juridiske personer eller en repræsentativ enhed, som har ret til at anlægge et repræsentativt søgsmål, kollektivt kan kræve en ulovlig adfærd bragt til ophør (kollektivt søgsmål med påstand om pålæg eller forbud), eller ii) en juridisk mekanisme, som sikrer mulighed for, at to eller flere fysiske eller juridiske personer, som hævder at have lidt skade i en situation med mange skadelidte, eller en repræsentativ enhed, som har ret til at anlægge et repræsentativt søgsmål, kollektivt kan kræve erstatning (kollektivt erstatningssøgsmål)
- »situation med mange skadelidte«: en situation, hvor to eller flere fysiske eller juridiske personer hævder at have lidt skade og dermed tab som følge af den samme ulovlige aktivitet, der udøves af en eller flere fysiske eller juridiske personer
- »erstatningssøgsmål«: et søgsmål, hvorved der indbringes et erstatningskrav for en national domstol
- »repræsentativt søgsmål«: et søgsmål, som anlægges af en repræsentativ enhed, en ad hoc-godkendt enhed eller en offentlig myndighed på vegne af to eller flere fysiske eller juridiske personer, som hævder at have været udsat for risikoen for at lide skade eller at have lidt skade i en situation med mange skadelidte, idet disse personer ikke er part i sagen
- »efterfølgende kollektivt søgsmål«: et kollektivt søgsmål, som anlægges, efter at en offentlig myndighed har afgjort endeligt, at der er sket en overtrædelse af EU-retten.

Denne henstilling identificerer fælles principper, som bør finde anvendelse på alle tilfælde af brug af kollektive retsmidler, også dem, der gælder specifikt i enten pålægs-, forbuds- eller erstatningsrelaterede situationer.

III. FÆLLES PRINCIPPER FOR KOLLEKTIVE RETSMIDLER I PÅLÆGS-, FORBUDS- ELLER ERSTATNINGSOJEMED

Søgsmålskompetence til anlæggelse af repræsentative søgsmål

- Medlemsstaterne bør udpege repræsentative enheder til at anlægge repræsentative søgsmål på grundlag af klart definerede kvalifikationsbetingelser. Disse betingelser bør mindst omfatte følgende krav:
 - enheden bør have almennyttig karakter

- b) der bør være en direkte tilknytning mellem enhedens primære formål og de rettigheder i henhold til EU-retten, som hævdes at være blevet tilsidesat, og i henseende til hvilke sagen anlægges, og
- c) enheden bør have tilstrækkelig kapacitet med hensyn til finansielle ressourcer, menneskelige ressourcer og juridisk sagkundskab til at repræsentere flere sagsøgere og handle i deres interesse.
5. Medlemsstaterne bør sikre, at den udpegede enhed vil miste sin kompetence, hvis en eller flere af betingelserne ikke længere er opfyldt.
6. Medlemsstaterne bør sikre, at repræsentative søgsmål kun kan anlægges af enheder, som er blevet officielt udpeget på forhånd som anbefalet i punkt 4, eller af enheder, som er blevet godkendt på ad hoc-basis af en medlemsstats nationale myndigheder eller domstole til et bestemt repræsentativt søgsmål.
7. Medlemsstater bør som supplement eller alternativ give offentlige myndigheder beføjelse til at anlægge repræsentative søgsmål.

Antagelighed

8. Medlemsstaterne bør sørge for, at det på det tidligst mulige stadium af en retstvist kontrolleres, at åbenlyst ubegrundede sager eller sager, hvor betingelserne for kollektive søgsmål ikke er opfyldt, heller ikke behandles.
9. Med henblik herpå bør domstolene foretage den nødvendige undersøgelse på eget initiativ.

Oplysninger om kollektivt søgsmål

10. Medlemsstaterne bør sikre, at det er muligt for den repræsentative enhed eller gruppen af sagsøgere at formidle oplysninger om en påstået tilsidesættelse af rettigheder i henhold til EU-retten, og om, at de har til hensigt at anlægge søgsmål med påstand om pålæg eller forbud for at bringe tilsidesættelsen af deres rettigheder til ophør, samt om situationer med mange skadelidte, og om, at de har til hensigt at anlægge erstatningssag i form af kollektivt søgsmål. Den repræsentative enhed, den ad hoc-godkendte enhed, en offentlig myndighed eller gruppen af sagsøgere bør sikres de samme muligheder for information om de verserende erstatningssager.
11. Der bør i formidlingsmetoderne tages hensyn til de særlige omstændigheder i de pågældende situationer med mange skadelidte, ytringsfriheden, retten til aktindsigt og retten til beskyttelse af omdømme eller den sagsøgte selskabsværdi, førend vedkommendes ansvar for den påståede overtrædelse eller skade fastslås af domstolen i dens endelige afgørelse.

12. Formidlingsmetoderne berører ikke EU's regler om insider-handel og kursmanipulation.

Godtgørelse af den vindende parts sagsomkostninger

13. Medlemsstaterne bør sikre, at den part, der taber et kollektivt søgsmål, godtgør nødvendige sagsomkostninger, der er afholdt af den vindende part (»princippet, om at taberen betaler«), på de betingelser, der gælder herfor i den pågældende nationale lovgivning.

Finansiering

14. Sagsøgeren bør have pligt til ved indledningen af sagen over for retten at meddele, hvorfra finansieringen af den kommende retssag kommer.
15. Domstolen bør have mulighed for at udsætte sagen, hvis der i forbindelse med brug af tredjepartsfinansiering
- forekommer en interessekonflikt mellem tredjeparten og sagsøgergruppen og dennes medlemmer
 - ikke stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed af tredjeparten til at opfylde dennes forpligtelser over for sagsøger, der har anlagt kollektivt søgsmål
 - ikke stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed af tredjeparten til at dække modpartens eventuelle omkostninger, hvis sagen tabes.
16. Medlemsstaterne bør sikre, at det i sager, hvor et kollektivt søgsmål finansieres af en privat tredjepart, er forbudt denne private tredjepart:
- at søge indflydelse på sagsøgerens beslutninger i forbindelse proceduren, herunder om forlig
 - at finansiere et kollektivt søgsmål mod en sagsøgt, som er konkurrent til den finansierende tredjepart, eller mod en sagsøgt, som den finansierende tredjepart er afhængig af
 - at opkræve urimeligt høje renter på den tilvejebragte finansiering.

Grænseoverskridende sager

17. Medlemsstaterne bør, når en tvist vedrører fysiske eller juridiske personer fra flere medlemsstater, sikre, at anlæggelse af et enkelt kollektivt søgsmål i et enkelt forum ikke hindres af nationale regler om antagelighed eller søgsmålskompetence hos udenlandske grupper af sagsøgere eller repræsentative enheder, der hidrører fra andre nationale retssystemer.

18. Enhver repræsentativ enhed, som er officielt udpeget på forhånd af en medlemsstat til at have søgsmålskompetence til at anlægge repræsentative søgsmål, bør have tilladelse til at anlægge sag ved domstolen i den medlemsstat, der har jurisdiktion til at behandle situationer med mange skadelidte.

IV. SPECIFIKKE REGLER FOR KOLLEKTIVE SØGSMÅL MED PÅSTAND OM PÅLÆG ELLER FORBUD

Hensigtsmæssige procedurer for sager med påstand om pålæg eller forbud

19. Domstolene og de kompetente offentlige myndigheder bør behandle anmodninger om meddelelse af pålæg og forbud for at standse eller forbyde en tilsidesættelse af rettigheder i henhold til EU-retten hurtigst muligt og efter omstændighederne ved en summarisk rettergang for at forhindre skader eller yderligere skade med tilhørende tab som følge af sådanne tilsidesættelser.

Efterkommelse af pålæg eller forbud

20. Medlemsstaterne bør fastsætte hensigtsmæssige sanktioner over for sagsøgte med henblik på at sikre, at pålægget eller forbuddet efterkommes, herunder betaling af et fast beløb for hver dags forsinkelse eller andre beløb, der er fastsat i den nationale lovgivning.

V. SPECIFIKKE PRINCIPPER FOR KOLLEKTIVE ERSTATNINGSSØGSMÅL

Sammensætning af sagsøgergruppen ved »opt-in«-metoden

21. Sagsøgergruppen bør sammensættes på grundlag af udtrykkeligt tilsagn fra fysiske eller juridiske personer, der hævder at have lidt skade (opt-in-princippet). Enhver undtagelse fra dette princip ved lov eller retskendelse bør begrundes behørigt i hensynet til god retspleje.
22. Et medlem af sagsøgergruppen bør frit kunne forlade denne på ethvert tidspunkt, før den endelige dom afsiges, eller sagen på anden måde er gyldigt afgjort, på de samme betingelser, som gælder for tilbagetrækning af individuelt anlagte søgsmål, uden at blive berøvet muligheden for at søge erstatning under en anden form, hvis dette ikke undergraver god retspleje.
23. Fysiske eller juridiske personer, der hævder at have lidt skade i den samme situation med mange skadelidte, bør kunne slutte sig til sagsøgergruppen på ethvert tidspunkt, før den endelige dom er afsagt, eller sagen på anden måde er gyldigt afgjort, hvis dette ikke undergraver god retspleje.
24. Sagsøgte skal underrettes om sammensætningen af sagsøgergruppen og om eventuelle ændringer heri.

Kollektiv alternativ konfliktløsning og forlig

25. Medlemsstaterne bør sikre, at parterne i en tvist i en situation med mange skadelidte tilskyndes til at indgå forlig om erstatning efter fælles overenskomst eller udenretsligt, både forud for en retssag og under en civil retssag, idet der også tages hensyn til kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/52/EF af 21. maj 2008 om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område ⁽¹⁾.

26. Medlemsstaterne bør sikre, at kollektive retsmidler ledsages af passende kollektive alternative konfliktløsningsmuligheder for parterne før og i løbet af retssagen. Brugen af disse midler bør være betinget af samtykke fra sagens parter.

27. Enhver forældelsesfrist, der måtte gælde for kravene, bør suspenderes i perioden fra parternes aftale om at forsøge at løse tvisten ved hjælp af en alternativ konfliktløsningsprocedure og indtil mindst det tidspunkt, hvor en eller begge parter udtrykkeligt fravælger denne alternative konfliktløsningsprocedure.

28. Lovligheden af det bindende udfald af en kollektiv konfliktløsning bør verificeres ved domstolene under hensyntagen til en passende beskyttelse af alle involverede parters interesser og rettigheder.

Retlig repræsentation og advokatsalærer

29. Medlemsstaterne bør sikre, at advokatsalærer og beregningsmetoden herfor ikke skaber et incitament til at anlægge retssager, der er unødvendige set ud fra parternes interesser.

30. Medlemsstaterne bør ikke tillade advokatsalærer, der er afhængige af sagens udfald, og som risikerer at skabe et sådant incitament. Medlemsstater, som undtagelsesvis tillader advokatsalærer, der afhænger af sagens udfald, bør indføre passende national regulering af disse gebyrer i forbindelse med kollektive søgsmål, navnlig under hensyntagen til retten til fuld erstatning for sagsøgergruppens medlemmer.

Forbud mod erstatning med karakter af straf

31. Erstatning, der tilkendes fysiske eller juridiske personer, der har lidt skade i en situation med mange skadelidte, bør ikke overstige den erstatning, som ville være tilkendt, hvis kravet var blevet forfulgt i individuelle sagsanlæg. Navnlig bør

⁽¹⁾ EUT L 136 af 24.5.2008, s. 3.

det forbydes at tilkende erstatning med karakter af straf, som medfører overkompensation til sagsøger for den lidte skade.

Finansiering af kollektive erstatningssøgsmål

32. Medlemsstaterne bør sikre, at det ud over de generelle principper for finansiering i tilfælde af privat tredjepartsfinansiering af kollektive erstatningssøgsmål forbydes at basere honorarer til den finansierende tredjepart eller rente opkrævet af denne af det beløb, der er indgået forlig om, eller den erstatning, der er tilkendt, medmindre denne finansieringsordning reguleres af en offentlig myndighed for at sikre parternes interesser.

Efterfølgende kollektive søgsmål

33. Medlemsstaterne bør på retlige områder, hvor en offentlig myndighed har beføjelse til at afgøre, om der er sket en overtrædelse af EU-retten, sikre, at kollektive retsmidler generelt først tages i brug, når en eventuel sag for de offentlige myndigheder, som er indledt, før det private søgsmål er anlagt, er endeligt afgjort. Hvis sagen for den offentlige myndighed indledes, efter at det kollektive søgsmål er anlagt, bør domstolen undgå at træffe en afgørelse, som ville stride mod den afgørelse, som den offentlige myndighed har under overvejelse. Domstolen kan med det formål udsætte den sag, der er anlagt som et kollektivt søgsmål, indtil den offentlige myndighed har afsluttet sagen.
34. Medlemsstaterne bør i en sag med efterfølgende søgsmål sikre, at personer, som hævder at have lidt skade, ikke hindres i at søge erstatning som følge af, at en eventuel forældelsesfrist udløber, før den offentlige myndighed har truffet endelig afgørelse.

VI. GENERELLE OPLYSNINGER

Register over kollektive retsmidler

35. Medlemsstaterne bør oprette et nationalt register over kollektive søgsmål.
36. Det nationale register bør stilles gratis til rådighed for alle interesserede i elektronisk form eller på anden måde. Websteder, hvor der offentliggøres registre, bør give

adgang til omfattende og objektiv information om tilgængelige metoder til opnåelse af erstatning, herunder udenretslige metoder.

37. Medlemsstaterne bør med bistand fra Kommissionen bestræbe sig på at sikre sammenhæng i de indsamlede oplysninger i registre og deres interoperabilitet.

VII. TILSYN OG RAPPORTERING

38. Medlemsstaterne bør gennemføre principperne i denne henstilling i de nationale kollektive retsmidler senest 26. juli 2015.
39. Medlemsstaterne bør indsamle pålidelige årlige statistikker over antallet af udenretslige og retslige kollektive søgsmålsprocedurer og oplysninger om parterne, sagens genstand og sagernes udfald.
40. Medlemsstaterne bør meddele de oplysninger, der indsamles i overensstemmelse med punkt 39, til Kommissionen en gang om året og første gang senest 26. juli 2016.
41. Kommissionen bør vurdere gennemførelsen af henstillingen på grundlag af de praktiske erfaringer med henstillingen senest 26. juli 2017. I denne forbindelse bør Kommissionen især vurdere dens indvirkning på adgangen til domstolsprøvelse, på retten til erstatning, på behovet for at forebygge misbrug af sagsanlæg og på det indre markeds funktion, Den Europæiske Unions økonomi og forbrugernes tillid. Kommissionen bør også vurdere, om der bør foreslås yderligere foranstaltninger til at konsolidere og styrke den horisontale tilgang, som afspejles i henstillingen.

Afsluttende bestemmelser

42. Henstillingen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. juni 2013.

På Kommissionens vegne
José Manuel BARROSO
Formand